2025/1554

28.7.2025

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2025/1554,

annettu 25 päivänä heinäkuuta 2025,

Euroopan rauhanrahastosta rahoitettavasta avustustoimenpiteestä Djiboutin asevoimien tukemiseksi

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan 1 kohdan ja 41 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvoston päätöksellä (YUTP) 2021/509 ([1]) on perustettu Euroopan rauhanrahasto, jäljempänä 'rauhanrahasto', jonka avulla jäsenvaltiot rahoittavat unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla toteuttamia toimia rauhan säilyttämiseksi, konfliktien ehkäisemiseksi ja kansainvälisen turvallisuuden lujittamiseksi perussopimuksen 21 artiklan 2 kohdan c alakohdan nojalla. Päätöksen (YUTP) 2021/509 1 artiklan 2 kohdan nojalla rauhanrahastoa käytetään rahoittamaan erityisesti avustustoimenpiteitä, kuten toimia, joilla lujitetaan kolmansien valtioiden sekä alueellisten ja kansainvälisten järjestöjen sotilaallisiin ja puolustusasioihin liittyviä valmiuksia.

(2) Neuvosto antoi 24 päivänä lokakuuta 2023 päätelmät, joissa hyväksyttiin tarkistettu unionin merellinen turvallisuusstrategia ja sen toimintasuunnitelma, joissa tarjotaan unionille puitteet toteuttaa lisätoimia intressiensä suojaamiseksi merellä sekä kansalaistensa, arvojensa ja taloutensa suojelemiseksi samalla, kun se edistää kansainvälisiä sääntöjä ja kansainvälisten välineiden, erityisesti Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimuksen, jäljempänä 'UNCLOS', täysimääräistä noudattamista.

(3) Huthit ovat lokakuusta 2023 lähtien kohdistaneet lukuisia iskuja aluksiin Punaisellamerellä, Adeninlahdella, Arabianmerellä ja Omaninlahdella. Tällaiset hyökkäykset vaarantavat merimiesten hengen aluksilla ja loukkaavat YK:n merioikeusyleissopimuksessa vahvistettua merenkulun vapautta aavalla merellä ja oikeutta kauttakulkuun salmissa, joita käytetään kansainvälisessä merenkulussa UNCLOSin nojalla. Kyseisillä iskuilla on myös kielteinen vaikutus kauppamerenkulkuun ja monien unionin ja kyseisen alueen maiden talouksiin.

(4) Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvosto hyväksyi 10 päivänä tammikuuta 2024 päätöslauselman 2722 (2024), jossa tuomitaan mitä jyrkimmin huthien hyökkäykset kauppa-aluksiin ja korostetaan kaikkien Punaisenmeren valtioiden alusten, myös Baab al-Mandabin salmen kautta kulkevien kauppa-alusten, merenkulkuun liittyvien oikeuksien ja -vapauksien käyttämisen merkitystä kansainvälisen oikeuden mukaisesti, vaaditaan hutheja lopettamaan välittömästi kaikki tällaiset hyökkäykset, vahvistetaan, että kauppa-alusten merenkulkuun liittyvien oikeuksien ja -vapauksien käyttöä kansainvälisen oikeuden mukaisesti on kunnioitettava, ja otetaan huomioon Yhdistyneiden kansakuntien jäsenvaltioiden oikeus kansainvälisen oikeuden mukaisesti puolustaa aluksiaan hyökkäyksiltä, jotka heikentävät merenkulkuun liittyviä oikeuksia ja -vapauksia.

(5) Punaisenmeren kriisin yhteydessä Djiboutin asevoimien vahvistaminen on tärkeä tekijä pyrittäessä turvaamaan merellinen turvallisuus alueella.

(6) Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja vastaanotti 8 päivänä tammikuuta 2025 Djiboutilta pyynnön, että unioni avustaisi Djiboutin asevoimia keskeisten laitteiden, infrastruktuurin ja palvelujen hankinnassa sen laivaston valmiuksien vahvistamiseksi.

(7) Avustustoimenpiteet on määrä toteuttaa ottaen huomioon päätöksessä (YUTP) 2021/509 vahvistetut periaatteet ja vaatimukset, erityisesti noudattaen neuvoston yhteistä kantaa 2008/944/YUTP ([2]), sekä rauhanrahastosta rahoitettavien tulojen ja menojen täytäntöönpanosta annettujen sääntöjen mukaisesti.

([1]) Neuvoston päätös (YUTP) 2021/509, annettu 22 päivänä maaliskuuta 2021, Euroopan rauhanrahaston perustamisesta ja päätöksen (YUTP) 2015/528 kumoamisesta (EUVL L 102, 24.3.2021, s. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

([2]) Neuvoston yhteinen kanta 2008/944/YUTP, vahvistettu 8 päivänä joulukuuta 2008, sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin valvontaa koskevien yhteisten sääntöjen määrittämisestä (EUVL L 335, 13.12.2008, s. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

(8) Neuvosto vahvistaa olevansa sitoutunut suojelemaan, edistämään ja toteuttamaan ihmisoikeuksia, perusvapauksia ja demokratian periaatteita sekä lujittamaan oikeusvaltiota ja hyvää hallintotapaa Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan, ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja kansainvälisen oikeuden, erityisesti ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden, mukaisesti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Perustaminen, tavoitteet, soveltamisala ja kesto

1. Perustetaan Djiboutia, jäljempänä 'tuensaaja', hyödyttävä Euroopan rauhanrahastosta, jäljempänä 'rauhanrahasto', rahoitettava avustustoimenpide, jäljempänä 'avustustoimenpide'.

2. Avustustoimenpiteen tavoitteet ovat seuraavat:

a) vahvistaa unionin ja Djiboutin välistä turvallisuus- ja puolustusyhteistyötä;

b) edistää Djiboutin asevoimien kokonaisvalmiuksien parantamista niiden täysivaltaisuuden ja oikeuksien turvaamisessa Yhdistyneiden kansakuntien meriyleissopimuksen mukaisesti ja vahvistaa merellistä turvallisuutta Punaisellamerellä ja siten suojella paremmin meriväyliä, kaupallisia aluksia ja meriluonnonvaroja, rannikon väestöä ja sen toimeentuloa monenlaisilta merialan kriiseiltä;

c) vahvistaa Djiboutin mahdollisuuksia lisätä merialan tietoisuutta, täydentäen näin unionin yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan operaatioita ja aloitteita Punaisellamerellä.

3. Edellä 2 kohdassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamiseksi avustustoimenpiteellä rahoitetaan seuraavan tyyppisiä tarvikkeita, joita ei ole suunniteltu tappavan voiman aikaansaamiseen, ja tarvittaessa seuraavaa infrastruktuuria ja seuraavia toimituksia ja palveluja, mukaan lukien tekninen koulutus:

a) partioveneitä koskevan palautumissuunnitelman toteuttaminen merisotakoulutuksen ja erikoistyöpajoja varten tarkoitetun kaluston avulla sekä Djiboutin merikaluston osittainen palauttaminen ennalleen;

b) rannikon valvonta-asema, mukaan lukien toiminnalliset tiedustelu- ja valvontaresurssit, taktisen tiedustelun resurssit sekä kelluva ponttoni;

c) nopean toiminnan resurssit Djiboutin laivastoa varten.

4. Avustustoimenpiteen kesto on 42 kuukautta tämän päätöksen hyväksymispäivästä.

2 artikla

Rahoitusjärjestelyt

1. Avustustoimenpiteeseen liittyviin menoihin tarkoitettu rahoitusohje on 10 000 000 euroa.

2. Kaikkia menoja hallinnoidaan päätöksen (YUTP) 2021/509 ja rauhanrahastosta rahoitettavien tulojen ja menojen täytäntöönpanosta annettujen sääntöjen mukaisesti.

3 artikla

Järjestelyt tuensaajan kanssa

1. Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä 'korkea edustaja', toteuttaa tuensaajan kanssa tarvittavat järjestelyt sen varmistamiseksi, että tuensaaja noudattaa tällä päätöksellä vahvistettuja vaatimuksia ja ehtoja edellytyksenä avustustoimenpiteen mukaisen tuen antamiselle.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelyihin on sisällyttävä määräyksiä, joilla tuensaaja velvoitetaan varmistamaan, että

a) avustustoimenpiteestä tuetut Djiboutin asevoimien yksiköt noudattavat asiaankuuluvaa kansainvälistä oikeutta, erityisesti ihmisoikeuksia koskevaa kansainvälistä oikeutta ja kansainvälistä humanitaarista oikeutta;

b) kaikkea avustustoimenpiteen puitteissa annettua omaisuutta käytetään asianmukaisesti ja tehokkaasti niihin tarkoituksiin, joita varten se on annettu;

c) kaikkea avustustoimenpiteen puitteissa annettua omaisuutta huolletaan riittävästi sen käyttökuntoisuuden ja operatiivisen käytettävyyden varmistamiseksi omaisuuden elinkaaren aikana;

d) avustustoimenpiteen puitteissa annettua omaisuutta ei menetetä eikä siirretä muille kuin kyseisissä järjestelyissä yksilöidyille henkilöille tai yhteisöille.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelyihin on sisällyttävä määräyksiä avustustoimenpiteen mukaisen tuen keskeyttämisestä ja lopettamisesta, jos tuensaajan todetaan rikkoneen 2 kohdassa vahvistettuja velvoitteita.

4 artikla

Täytäntöönpano

1. Korkea edustaja on vastuussa tämän päätöksen täytäntöönpanon varmistamisesta päätöksen (YUTP) 2021/509 ja rauhanrahastosta rahoitettavien tulojen ja menojen täytäntöönpanosta annettujen sääntöjen ja rauhanrahastosta rahoitettavia avustustoimenpiteitä varten tarvittavien toimenpiteiden ja valvonnan arvioimista ja määrittämistä koskevan yhdennetyn menetelmäkehyksen mukaisesti.

2. Edellä 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen toimien täytäntöönpanosta huolehtii Défense Conseil International – DCI Group.

5 artikla

Seuranta, valvonta ja arviointi

1. Korkea edustaja seuraa, että tuensaaja noudattaa 3 artiklassa vahvistettuja velvoitteita. Kyseisen seurannan avulla saadaan tietoa 3 artiklassa vahvistettujen velvoitteiden rikkomisen asiayhteydestä ja riskeistä, ja se auttaa ehkäisemään tällaisia rikkomisia, mukaan lukien avustustoimenpiteestä tuettujen Djiboutin asevoimien yksiköiden toteuttamat ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkaukset.

2. Laitteiden ja tarvikkeiden toimituksen jälkeinen valvonta järjestetään seuraavasti:

a) toimituksen todentaminen, jossa loppukäyttäjänä toimivat asevoimat allekirjoittavat rauhanrahaston toimitustodistukset omistusoikeuden siirron yhteydessä;

b) raportointi, jossa tuensaajan on raportoitava vuosittain avustustoimenpiteen puitteissa toimitettujen laitteiden, varusteiden ja palvelujen avulla toteutetuista toimista ja yksilöityjen tavaroiden inventaariosta, kunnes poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea (PTK) ei enää katso tällaista raportointia tarpeelliseksi;

c) tarkastuskäynnit, joiden yhteydessä tuensaajan on määrä antaa korkealle edustajalle ja tilintarkastuslautakunnan jäsenille pyynnöstä mahdollisuus päästä tekemään paikalla tarkastuksia ja tilintarkastuslautakunnan tarkastuksia.

3. Korkea edustaja suorittaa avustustoimenpiteen päätyttyä loppuarvioinnin, jossa arvioidaan, onko avustustoimenpide edistänyt 1 artiklan 2 kohdassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamista.

6 artikla

Raportointi

Korkea edustaja antaa täytäntöönpanokaudella PTK:lle puolivuosittaiset selvitykset avustustoimenpiteen täytäntöönpanosta päätöksen (YUTP) 2021/509 63 artiklan mukaisesti. Avustustoimenpiteiden hallinnoijan on ilmoitettava säännöllisesti päätöksellä (YUTP) 2021/509 perustetulle rahastokomitealle tulojen ja menojen täytäntöönpanosta kyseisen päätöksen 38 artiklan mukaisesti, myös toimittamalla tiedot osallistuvista toimittajista ja alihankkijoista.

7 artikla

Keskeyttäminen ja lopettaminen

1. PTK voi päättää keskeyttää avustustoimenpiteen täytäntöönpanon kokonaan tai osittain päätöksen (YUTP) 2021/509 64 artiklan mukaisesti.

2. PTK voi suosittaa, että neuvosto lopettaa avustustoimenpiteen.

8 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä 25 päivänä heinäkuuta 2025.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. BJERRE